

Numer pojedyncze przedają się po gr. 10
tylko w Kancelarzu Głównym przy ulicy
Rymarskiej Nr. 742 na dole.

Prenumerata w Stolicy roczna złtp. 40 —
kwartalna złtp. 12 — miesięczna złtp. 4 —
kwartalna po województwach złtp. 20.

GAZETA POLSKA

Sine ira et studio.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

*Rada Muncypalna miasta stołecznego Warszawy
Do Mieszkańców Stolicy.*

Rząd Narodowy w skutku Uchwały Sejmowej z dnia 7 Lipca r. b. używa nas, obywatele! do złożenia części sreber na potrzeby kraju. Już główna Deputacja z grona Izb Sejmujących wydała w tej mierze odezwę i potrzebne rozporządzenia, Deputacje szczególne, wybrane z obywateli każdego Cytaku Stolicy, przystąpią niezwłocznie do wykonania zapadłego prawa.

Mieszkańcy Warszawy! niepotrzeba was do ofiar zachęcać; gdzie idzie o dobro ojczyzny, byliście zawsze i jesteście pierwszymi. Sejm głównie oparł prawo swoje na tym uczuciu obywatelskiem, które niedozwoli nam trzymać się jedynie podziału majątków na klasy jakie uchwała wskazuje. Każdy powołany głosem Rządu i potrzeby publicznej sam oceni zamożność swoją, każdy zechce uczynić więcej niż od niego prawo wymaga, każdy chętnie poniesie, dla sprawy narodowej, nie podatek, ale dar polskiemu sercu przyjemny, dar łatwy, bo kłóż niezdola się obejść bez sprzętu służącego więcej ozdobie i zbytkowi, aniżeli potrzebie.

Prawo wyłącza od podatku mniejsze majątki które nie dochodzą 20,000 złotych; lecz Rada Muncypalna nie wątpi, że wszyscy mieszkańcy Stolicy, w miarę możliwości zechcą mieć udział w dobrowolnej ofierze. Będzie ona ułaskawie godną tych co ojczyznę kochać umieją.

Pospieszajmy więc obywatele! wedle sumienia, jak prawo żąda, i gorliwości jaką nas wszystkich przysięła szczerze i sława Polski ożywia, składajmy część sreber w Mennicy krajowej. Niech wyznaczonym Deputacyom jedyna tylko pozostała czynność odebrania i sprawdzenia dowodów z dopełnionej ofiary. — w Warszawie dnia 2 Sierpnia 1831 r. — Prezes, (podpisano) Garbiński. — Radca pióro trzymający, (podpisano) A. Podbielski.

— Rząd Narodowy w nagrodę waleczności okazanej przez Jenerała brygady Henryka Dembińskiego, mianował go postanowieniem z d. 4 b. m. Jenerałem dywizyi.

— Izba Poselska przyjęła po małych zmianach i nie wielkich dyskusjach, prawo o zabieraniu w rekwizycją wołów i innych bydła, dla zaopatrzenia w żywność stolicy. — Szanowny Poseł Wartski, Bonawentura Niemojowski, wniósł projekt do prawa, aby ustanowiono Komitet Sejmowy do czuwania nad obroną stolicy. Wrazie potrzeby, Członkowie Izb staną pod bronią i będą przewodniczyć walecznym mieszkańcom Warszawy.

— Senat wybrał kandydatów na Wojewodów z grona swojego Kasztelanów: Sierakowskiego, Małachowskiego, Nakwaskiego, Męcińskiego, Potockiego, Tyszkiewicza, Tom. Łubieńskiego i Bronikowskiego. Na Kasztelanów zaś: Połta Łempickiego, Sędziego N. J. Węgrzeckiego, Połta Niesiołowskiego, Dep. Wołowskiego, P. Augustowskiego i Cieszkowskiego Prez. Dyr. Tow. Kred. Z ziem zaś Ruśskich: Połta Olizara i Ob. Steckiego.

— W dniu wczorajszym ścierały się nasze ferpoczty z nieprzyjacielskimi. Zabrali nasi do niewoli 80 buzarów.

— Jenerał Rüdiger rozciągnął długą linię swoją; sam z głównymi siłami stoi między Bobrownikami i Kockiem; 12,000 wojska rosyjskiego znajduje się w okolicach Zamościa. Pod Józefowem 3000 jazdy i piechoty, zostającej pod dowództwem Raewskiego, Adjutanta Rüdigiera, przeszło na kępę, lecz nie śmie na lewy brzeg poznać się, który wojsko nasze zajmuje.

— Siły marszałka Paszkiewicza nie są tak wielkie jak mniemano. Jazdy ma on jeszcze dosyć, lecz piechoty w proporcji nie wiele. Są pułki w korpusie Księcia Sza-chowskiego, które nie liczą więcej nad 600 żołnierzy. Armat prowadzi z sobą Feldmarszałek 180. Pomnąc na zapak wojska naszego, na zniechęcenie żołnierza nieprzyjacielskiego, jak wątpić o zwycięstwie!

— Paszkiewicz zadaleko się od Wisły usunął, cofać się nie może; zajmuje więc stanowisko, jak gdyby chciał walną bitwę stoczyć. Mówią że pod Łowiczem zamysła przejść Bzurę.

— Pospolite ruszenie w Mazowieckiem i Kaliskiem, idzie porządnie i z zapałem. W utarczkach dowodzi czem jest dla najezdników uzbrojona ręka obywateli. Świeżo Wódz Naczelny ozdobił krzyżem wojskowym odznaczających się w Pospolitem Ruszeniu obywateli: Parasiewicza, Smolińskiego i Kazimierowskiego.

— Wisła znacznie przybrała i zerwała pod Józefowem most rzucony przez Rydygera.

— Przejście armii Rosyjskiej na lewy brzeg Wisły, żadnego we Lwowie nie sprawiło wrażenia, lubo Pułkownik Brendel, agent Rosyjski, stara mu się nadać wielką ważność.

— W liście pisanym z Wołynia dnia 19 Lipca donoszą: W Mało-Rosyi Książę Repnin trudni się organizowaniem nowych pułków kozackich, dla których obywatele tamtejsi niby to dobrowolnie dostarczają siodła i koni. Czere-da ta choiwa rabunku zaleje nasze ziemie i pomnoży jeszcze nasze nieszczęścia. Wielu obywateli tutejszych uwieziono; majątki ich oddano pod administracyą urzędnikom sądowym, popom i tym podobnym. Wojsko pod dowództwem Sewastjanowa w Owruckim i Radomyslskim powiecie dopuszcza się największych bezprawioń tak dalece, że kobiety klas wszelkich, z rozpaczny wzięły się do broni.

W Czarnobylu Rosyanie wynorodowali Kss. Dominikanów. Jenerałowie Rosyjscy powiadają: że Polska odtąd istnieć przestanie; już sobie ponazywali podług miast pułki np. Zamojski Lubelski i t. d. My mamy nadzieję w Bogu i jego sprawiedliwości.

— Dom handlowy Peter Gebhard w Frankfurcie n. m. pierwszy wydał odezwę zachęcającą do składek na korzyść raunych w naszej sprawie. W skutek tej odezwę zawiązały się Komitety w całych Niemczech południowych, a dowody jego ciągłej troskliwości i czynnej gorliwości odbieramy każdą prawie pocztą. Prócz składek pieniężnych z miast rozmaitych odebranych, wspomniany dom handlowy franco nadesłał na ręce tutejszego domu handlowego Woelfel przeszło 10,000 funtów rozmaitych potrzeb lazaretowych, które po części już nadeszły. Cześć Niemcom, którzy tak czuć, którzy tak oceniać umieją wysilenia Polaków dla sprawy ludzkości.

— Komitet Centralny Polski w Paryżu, przysłał następujący list do Redakcyi dziennika National: «Z Paryża 18 Lipca 1831 r. — Nasz Berenger znowu się ocknął i Polsce poświęca swe nowe pienia. Berenger który tak dobrze opiewał naszą sławę i nasze nieszczęścia, mógłżeby nie składać hołdu sławie i nieszczęściom Polski? Ofiarował Komitetowi Polskiemu celem podania do druku i przedania na korzyść Polski, dwie nowe pieśni z napisem: jedna, Poniatowski; druga, pospieszajmy. W liście z którym je przesłał do Komitetu, godny ten obywatel wyraża się z taką skromnością, iż mamy sobie za obowiązek przytoczyć tu następujące miejsce:

«Do uczynienia wam tego przedstawienia mości Panno wie, skłania mię żądza wypłacenia winnego długu heretamowi Polaków; jeżeli je przyjmiecie, Komitet sam ogłosi przedaź i weźmie z niej korzyści. Na przypadek, gdy-

by koszty przewyższyły dochód, ja za nie jestem odpowiedzialny. Wrazie przeciwnym bardzo będę szczęśliwym, że w czemkolwiek będę mógł przyczynić się do pomnożenia funduszu, które zbieracie, dla okazania naszej przychylności, wielkomyślniej, lecz nieszczęśliwej Polsce.»

Podług oświadczenia, zawartego w tymże samym liście Pana Berenger, ogłoszenie zawierać będzie. 1. Dedykacyą Jenerałowi Lafajete. 2. Wiadomość o Księciu Poniatowskim przez Leopolda Chodźko. 3. Dwie pieśni już znane: Dzień 14 Lipca napisany w więzieniu roku 1829; Do mych przyjaciół, którzy zostali Ministrami. 4. Nakoniec, Poniatowski i spieszmy się. Wydanie ozdobione będzie winiętą Komitetu Polskiego, dla uniknienia wszelkich skłószowań.

— Król Wirtemberski, po widzeniu się z Ludwikiem Filipem w Strasburgu opuścił znowu Stodgard dla odwiedzenia swojej bratowej W. Ks. Wejmarskiej, siostry starszej Mikołaja. Ponieważ Księżna ta ma mieć nad umysłem Cesarza wielką przewagę, Król Wirtemberski dla tego podobno przedsięwziął te odwiedziny, aby ją skłonił do popierania propozycyji uczynionych względem Polski przez Francją i Anglią.

— Gazety Hamburgskie zawierają akt, jaki spisali oficerowie korpusu Giełguda, wchodząc w granice Pruskie: a ten jest tej treści:

„Postanowienie korpusu Polskiego do Litwy wysłanego. Ponieważ korpus Polski, wysłany do Litwy dla organizowania tamże powstańców, i formowania z nich regularnych oddziałów, zastał powstanie prawie zupełnie przytłumione przez przemagające siły nieprzyjacielskie; ponieważ sam ten korpus w rozmaitych bitwach zmniejszył się do 3000 ludzi, i całą jaką posiadał amunicyją, wyprzebowował; dla tych przyczyn, widzi się w konieczności, albo poddanie nieprzyjacielowi, albo przejścia w granice Pruskie. Uważając, że schronienie się do Pruss, jest nową protestacyą przeciwko połączeniu Polski z Rosyą, obiera sobie ten drugi krok.“

— (Nad.) — Podług wiadomości Pruskiego dziennika Staatszeitung z d. 26 z. m. Magisterium Bismuthi w Grünbergu, w W. Ks. Poznańskiem, z nadzwyczajnem powodzeniem w cholery doświadczone. Opozycya więc przeciw temu środkowi, przez P. Dr. Leo w leczenie cholery wprowadzonemu, zdaje się za granicą coraz znikać i ustępować przekonaniu o jego zbawiennem działaniu. U nas wprawdzie zaraz po ogłoszeniu nowej metody leczenia Dr. Leo, wszyscy prawie myślący i rozsądni lekarze stolicy, uznali jej skuteczność i przyczynili się nawet do upowszechnienia jej po prowincyi, lecz wspomniana metoda dzieliła także los każdej, nawet najużyteczniejszej nowości w sztukach lub naukach. Złość, zazdrość, ciemnota, które wiecznym są udziałem mierności, kusiły się wystawiać w niekorzystnem świetle nowy sposób leczenia cholery. Ale jak chmury nie zaciemniają światła dziennego, tak małość, pokątna i brukowa erudycya, nie zdołają w niwecz obrócić pomysłów, dobru ludzkości użytecznych. Wszakże P. Dr. Leo, winien jeszcze nam obiecaną w publicznych pismach o cholery rozprawę, z którą tém mniej ościagać się nie powinien, że sam Hufeland, jak słyszałem, własnoręcznym listem zawezwał go o podanie takowej do medycznego dziennika, pod jego redakcyą w Berlinie wychodzącego.

Ogrom czynności, łoczący lekarzy naszych w obecnych chwilach, usprawiedliwia wprawdzie P. Dra Leo, że się dotąd z swego publicznego nie uiszcł długu, ale wszelako wie dobrze, że i potomność ma do nas swoje prawa, że zatem wzięty na się obowiązek ogłoszenia dysertacji o cholery, winien nie tylko żyjącej, ale i przyszłej generacji.

W.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Oto jest wyjątek z mowy Ludwika Filipa Króla Francuzów mianej dnia 23 z. m. przy otwarciu Izby, gdzie wspomina o sprawie naszej:

Walka krwawa i uporczywa toczy się w Polsce. Ta walka utrzymuje żywe wzruszenia na łonie Europy. Staratem się przyspieszyć jej koniec. Ofiarowawszy z mojej strony pośrednictwo, wezwałem o takowe wielkie mocarstwa. Chciałem wstrzymać rozlew krwi, zastąpić Europę południową przed plagą choroby, którą wojna rozkrzewia, a nade wszystko zapewnić Polsce, której męstwo obudziło dawne uczucia Francji, owę narodowość która się oparła czasowi i jego zmiennym wypadkom (głębokie miłczenie).

Prezydent i Vice-Prezydent stolicy.

Po zaprowadzeniu władz konstytucyjnych Księstwa Warszawskiego, dekretem z dnia 10 Lutego 1809, ustanowioną była Rada Muncypalna w miastach Warszawie, Poznaniu, Toruniu i Kaliszu, a Burmistrzom tych miast nadano tytuł Prezydentów, którzy zostawali pod bezpośrednią dyрекcyą Prefektów departamentowych. Co się zaś tyczy policyi, do takowej w każdym departamencie dodany był Prefektowi Komisarz, w Warszawie zaś dekretem z dnia 17 Marca 1809, ustanowionym był osobny Prezydent policyi pod zwierzchnictwem Prefekta departamentowego. W jednej osobie Prefekta, łączyła się władza exekucyjna całego departamentu, a jak Podprefekci w powiatach, Burmistrzowie w mniejszych miastach, tak obadwaj Prezydenci w stolicy, pod jego zostając zwierzchnością, nie stanowili dwóch władz oddzielnych, lecz tylko dwa wydziały jednej magistratury, to jest administracyi departamentowej. Nie można bowiem mieć zdrowego wyobrażenia o administracyi jakiego bądź miejsca, któraby zostawała pod kierunkiem dwóch Naczelników równą mających władzę i oddzielnie urzędujących. Naczelnicy takowi, jako ludzie powodowani namiętnościami, prędzej lub później przez pychę, ambicję, lub interes, wpaść muszą w kolizyę i niesforność, a ztąd następuje krzyżowanie się w rozporządzeniach i czynnościach, które jest zawsze zgubnem dla administracyi i sprężystości exekucyi wykonawczej.

Doświadczyła wkrótce stolica tych skutków, i przekonano się, że dwóch Naczelników administracyi miasta obok siebie istnieć nie może. Okoliczności jednak owczesne, wojny, potrzeba uporządkowania kraju, i zaprowadzanie kolejnych urzędów konstytucyjnych narodowych w miejsce form fiskalnych Pruskich, nie dozwoliły rządowi Księstwa Warszawskiego, zając się sprostowaniem tej gałęzi administracyi.

Po zaprowadzeniu konstytucyjnego porządku Królestwa Polskiego z r. 1815, zwrócono uwagę na tę niedogodność, i chcąc ją raz na zawsze uprzatnąć, postanowieniem z dnia 10 Lutego r. 1816 zaprowadzono jeden tylko Urząd Muncypalny w stolicy, składający się z Prezydenta i czterech Radnych z głosem stanowczym. Urząd ten podzielono na cztery wydziały, to jest: policyjny, administracyjny, skarbowy i wojskowy, oraz postawiono go w rędzie władz wojewódzkich, niezależnie od Komisji wojewódzkiej, lecz pod bezpośredniem zarządzeniem Komisji Rządowej spraw wewnętrznych i policyi. Tym sposobem wydział policyi, wcielonym został do Urzędu muncypalnego, pod bezpośrednią zwierzchność Prezydenta, jako jednego tylko Naczelnika władzy wykonawczej i muncypalnej stolicy, a pod kierunkiem Radnego Naczelnika wydziału policyjnego. — Jak jeden tylko Minister, jest Naczelnikiem całej administracyi, do której wydział policyi został wcielonym, jak jeden tylko Prezes Komisji wojewódzkiej, stoi na czele administracyi województwa, tak również jednego tylko Prezydenta, za Naczelnika administracyi stolicy, dotychczasowe urzędniki uznają.

Wzrastająca ludność stolicy, pomnożona ilość i rodzaj zatrudnień, wymagały częstego odrywania się Prezydenta od pracy biurowej, i wskazały potrzebę dodania mu stałej pomocy, ołszerniejszej i skuteczniejszej niżeli od Radnych Naczelników szczegółowych wydziałów, wymagać było można. Z tej przyczyny postanowieniem z dnia 17 Sierpnia 1816 r. ustanowiono urząd nowy, Zastępcy Prezydenta. — Postanowienie to, określa dokładnie jego atrybucye i położenie, w słowach:

„zważywszy, iż zaprowadzenie porządku i upiększenie miasta, odpowiadające zamiarom rządu, użycie „znacznych dochodów kasie miejskiej zapewnionych, „przeprowadzenie administracyi do właściwego porządku, całkowicie Prezydenta zajmując, konieczną „czynią potrzebę, wyręczenia go i dodania mu pomocy w czynnościach osobistych, . . . przeto do składu Urzędu muncypalnego, przydany będzie Zastępca Prezydenta.“

Nie masz potrzeby rozszerzać się nad duchem i celem tego postanowienia, gdyż jest wyraźne, jasne, i dokładnie określa przeznaczenie tego urzędnika. Nie jest on żadną oddzielną władzą, żadną osobną magistraturą, lecz tylko członkiem składu urzędu muncypalnego, przeznaczonym do wyręczenia i do pomocy Prezydentowi. Zastępca wyręczył i pomocnik, wtenczas tylko działa, gdy urzędnik któremu jest dodany, działać sam nie może, lub gdy mu jakąś czynność szczególną poleci. Zostaje on więc pod zwierzchnictwem tego naczelnika; jego władza nie jest żadną inną, tylko udziałem władzy naczelnika, czynność jego wszelka odbywa się na rachunek i na imię naczelnika. Nie może przeto żadnego wydawać rozporządzenia, jak tylko w składzie urzędu muncypalnego, nie może się podpisywać, tylko w zastępstwie Prezydenta, gdy ten sam dla nieobecności w stolicy lub słabości podpisać się nie może, albo też z polecenia Prezydenta, gdy ten wyraźnie i szczegółowo do tego go upoważni. Stopień zastępcy Prezydenta tak podług znaczenia jako też podług pensyi, prawem z dnia 17 Sierpnia 1816 w sumie złp. 7000 oznaczonęj, był równy stopnio-

wi Radnego. Wyobrażenia i pojęcie tych urzędów są nader łatwe i jasne. Prezydent, i on tylko sam jeden, stoi na czele administracji miasta, wszyscy urzędnicy i oficyaliści, tak do składu urzędu należący, jako też Komisarze cyrkulowi i ich bióra, zostają jedynie pod władzą i zwierzchnością Prezydenta, jego tylko za zwierzchnika uznawać, od niego rozkazy odbierać, jemu posłusznymi być winni. Rozkazy zastępcy Prezydenta, lub którego bądź z Radnych, w zastępstwie i wyłączeniu Prezydenta działających, o tyle tylko mają wagi i znaczenia, o ile wychodzą w zastępstwie prawnym lub na polecenie Prezydenta. On gdy sam zajęty jest biórową pracą, może zlecić Zastępcy swemu, pewne czynności zabiórowe, lub przeciwnie jak każdego Radnego, w przypadkach szczególnych do zastąpienia i wyłączenia swęj osoby, delegować może, jeżeli uzna, iż oderwanie takowe od pracy wydziałowej Radnego, służbie szkodzić nie będzie. Dla tej więc głównie przyczyny aby Prezydent do różnych szczegółowych czynności biórowych lub zabiórowych, nie był zmuszonym Radnych odrywać, obmyślono mu stałą pomoc i wyłączenie w osobie Zastępcy.

Za resztego rządu, gdy system despotyzmu, dręczony konieczną podejrzliwością, władzę swoją oprócz głównie na policyi usiłował, Prezydent musiał bezustannie znosić się z Belwederem; bywać tam co dzień osobiście, składać raporty o tem co widział i czego nie widział; i właściwie służalcem odbierać przysmaki. Nie podobano się to bardzo byłemu Prezydentowi Wojdzie, zarządził więc temu i oddał cały wydział policyi dodanemu zastępcy Lubowidzkiemu, a sam pozostawił sobie tylko wydziały: administracyjny, skarbowy i wojskowy. Korzystał z swego położenia były Vice-Prezydent; ulny w względy Belwederskie, rozpostarł swą władzę bez granic, wyłamał się z podległości i posłuszeństwa prawnego zwierzchnika Prezydenta, a nawet i Komisji Spraw Wewnętrznych, utworzył ogromną władzę oddzielną, policyi jawnej i tajnej, i Bóg raczy wiedzieć, jak daleko byłby przeszedł, gdyby go wspaniała noc 29 Listopada do naturalnego nie zwróciła stanu. Złąd powstały owe nadużycia, których stolica i kraj cały doświadczył; które moskiewskich urzędników przechodzą. Sprzeczność w rozkazach i w rozporządzeniach, nieufność wzajemna, niesforność podwładnych, bióro służących i jego nadużycia, więzienia ratuszowe i onych kosza, wydatki tajemne na które 40,000 co rok z kasy bez rachunku wychodziło, przedajność, intrygi, zdzierstwa, samowładności, i inne wieloliczne które czas wykryje.

W czasie bohaterskiej rewolucyi, nie można było zwracać odrazu rzeczy do właściwych karbów: Następcy Vice-Prezydenta, uważanemi byli więcej z obywatelstwa niż urzędowości; czynności ich przeto, z tego tylko stanowiska ceniłomi i krytykowanemi być mogły. Lecz teraz nie należy, nie godzi się cierpieć tego nieporządku, któremu nadużycie i nieprawość dały początek i istnienie. Urząd Muncypalny, powinien być zwróconym w te karby, które mu zakreślają postanowienia z d. 10 Lutego i 17 Sierpnia 1816 r. — Warszawa nie zna i znać nie może żadnego oddzielnego urzędu Vice-Prezydenta, żadnej władzy oddzielnej policyjnej. Jednym tylko i jedynym

naczelnikiem jęj administracyi jest Prezydent; on tylko rządzi, on tylko ma prawo wydawać urządzenia które w wykonaniu praw i dla dobra miasta za potrzebne uważa, on tylko zwierzchność i karność nad wszystkimi urzędnikami, zaczawszy od Zastępcy swego i Radnych, aż do najniższego oficyalisty. Jemu tylko służy prawo pochwały, napomnienia, kary, suspensy, przedstawienia do awansu, lub destytucyi; lecz nikomu innemu. Jego tylko podpis, lub podpis z jego wyraźnego zlecenia, w rzeczach urzędowania, ma wartość i wagę, lecz żaden inny i zadziwiać się należy, że dotąd dwa podpisy na różnych rozporządzeniach czytamy; jak gdybyśmy mieli dwóch naczelników jednego urzędu; — czyli jak gdyby ten urząd był potworem o dwu głowach. Dopuszczwszy zaś, że wydział policyjny ma tę atrybucyę, przyznaćby ją trzeba i innym wydziałom a wtenczas mielibyśmy czterech naczelników miasta oddzielnie rządzących?... Dzieje się to nie z czejj bądź winy, lub nieznajomości i tego nikomu nie przypisujemy, lecz tylko jest skutkiem bióralnego nawyknięcia i dalszego postępowania utworzoną już, aczkolwiek mylną koleją. Można by w tych czasach pominąć tę okoliczność, która w rzeczy samęj, jest przedmiotem małej wagi; lecz gdy skutki tak drobnej przyczyny okazują się być nader szkodliwemi, przeto źródło ich najrychlej usunąć należy. Liczne są przykłady w aktach byłej Rady Muncypalnej, sprzeczności między Prezydentem i Vice-Prezydentem; niektóre nawet, szczególnież względem podwładnych, są gorszącemi; widzimy iż Vice-Prezydent wydaje wielorakie urządzenia dążące do porządku, lecz te nie odbierają skutku! Usiłuje napomnieniami, groźbami, karami nawet pieniężnemi, utrzymać powagę swych rozkazów, lecz to wszystko jest daremnem; Komisarze Cyrkulowi, nie chcą mu być posłusznymi, nie starają się przypodobać i uprzedzać jego rozkazów: dla czego? bo wiedzą że on jako podwładny i tylko zastępca Prezydenta nie ma prawa rozkazywać inaczej, tylko w jego imieniu, na wyraźne jego zlecenie: którego w rozkazach nie widząc, jako urzędnicy znający prawo i służbę, cenią rozkazy niewłaściwe, tak, jak cenić one należy. Już dawno Rada Muncypalna, powinna była zwrócić na ten przedmiot swoje uwagę, i z atrybucyi sobie służącej, zniszczyć nadużycia i zaprowadzić porządek w Urzędzie Muncypalnym, taki, jaki prawami jest ustanowiony. Jeden tylko jest Prezydent, jeden jego Zastępca, ale ten wtenczas działa, gdy Prezydent nie jest obecny, gdy jest słaby, lub gdy go szczegółowo do zastąpienia upoważni; jedno collegium, złożone z Radnych Naczelników wydziałów, pod prezydencją Prezydenta, lub jego w szczególnych zdarzeniach Zastępcy; tę zasadę wyraźnie prawami przepisaną należy najspieszniej wprowadzić w wykonanie; a skutek okaże, iż nieposłuszeństwo, niesforność i inne niedogodności, służbie i dobru publicznemu tyle szkodliwe, natychmiast ustaną; i naczęj obawiać się należy, zwrócenia dawnego porządku rzeczy, i tego zarzutu, iż doświadczenie dla nas jest niczem.

TEATR ROZMAITOŚCI. — Dziś dana będzie komedyo-opera: *Kościszko nad Sekwaną*. Zakończy komedyo-opera: *Modniarki*.